

ໂຮກຖ່າຍທ້ອງ Giardiasis

Giardiasis

Giardiasis ແມ່ນຫຍັງ?

- Giardiasis ແມ່ນການຕິດເຊື້ອຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນທີ່ລຳໄສ້ນ້ອຍ ຊຶ່ງເກີດຈາກແມ່ທ້ອງ ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ Giardia lamblia. ໄດ້ມີການລາຍງານຢ່າງເປັນທາງການວ່າພົບ Giardiasis ໃນຄົນແລະໃນຕົວສັດຫຼາຍຊະນິດ.
- Giardiasis ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ກັບທຸກໆຄົນ; ຢ່າງໃດກໍດີ, ມັກເປັນຫຼາຍໃນເດັກນ້ອຍໆ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ອາຍຸ ຈາກ 20-40 ປີ.
- Giardiasis ແມ່ນພຍາດທີ່ຕ້ອງໄດ້ລາຍງານໃຫ້ທາງການຊາບຢູ່ໃນຮັດ NSW. ຫ້ອງທົດລອງທີ່ຄົ້ນພົບພຍາດນີ້ຕ້ອງໄດ້ລາຍງານໃຫ້ທາງຜແນກອະນາມັຍສາທາຣະນະ (Public Health Unit) ຊາບ, ຊຶ່ງທາງຜແນກຈະໄດ້ທຳການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການ ແຜ່ຜາຍເຊື້ອນີ້ອອກໄປຕື່ມ. ການລາຍງານທຸກເທື່ອແມ່ນຖືເປັນຄວາມລັບ.

ພຍາດນີ້ແຜ່ຜາຍຢ່າງໃດ?

- ຕົວພຍາດ giardia ມີຢູ່ໃນອາຈົມຂອງຄົນແລະສັດທີ່ຕິດເຊື້ອນີ້ຢູ່ແລ້ວ. ການຕິດເຊື້ອຈະເກີດຂຶ້ນເມື່ອຄົນຜູ້ນຶ່ງຊູນຖືກສານອາຈົມແລະໄດ້ກິນແມ່ທ້ອງເຂົ້າໄປ.
- ການຖ່າຍທອດເຊື້ອຈະເກີດຂຶ້ນເມື່ອບໍ່ໄດ້ລ້າງມືຫຼັງຈາກເຂົ້າຫ້ອງນ້ຳຫຼືຫຼັງຈາກປ່ຽນຜ້າອ້ອມ; ໂດຍການດື່ມນ້ຳທີ່ມີເຊື້ອພຍາດນີ້; ໂດຍການຈັບບາຍສັດທີ່ມີເຊື້ອ; ແລະ, ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ຄ່ອຍມີ, ແມ່ນດ້ວຍການກິນອາຫານທີ່ມີເຊື້ອນີ້.
- ສ່ວນຫຼາຍການຖ່າຍທອດເຊື້ອຈະເກີດຂຶ້ນໂດຍການຕິດຕໍ່ຈາກ ຄົນຕໍ່ຄົນ, ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມເຊັ່ນໃນເຮືອນແລະໃນສູນດູແລເດັກ.
- ການຖ່າຍທອດເຊື້ອອາດເກີດຂຶ້ນໃນການຮ່ວມເພດທີ່ມີການຊູນຖືກສານອາຈົມ
- ຍາມທີ່ຕິດໄດ້ງ່າຍທີ່ສຸດແມ່ນຍາມທີ່ຄົນກຳລັງເຈັບປ່ວຍແລະຈະຖ່າຍທອດຕົວພຍາດອອກມາໃນອາຈົມຂອງລາວ (ຊຶ່ງອາດເກີດຂຶ້ນຢູ່ເປັນເວລາຫຼາຍເດືອນ).

ມີອາການຫຍັງແດ່?

- ອາການທີ່ເປັນຫຼາຍທີ່ສຸດຂອງ giardiasis ແມ່ນຖ່າຍທ້ອງ, ເຈັບບົດໃນທ້ອງ, ຍິ່ງທ້ອງ, ປຸ້ນທ້ອງ ອາຈົມແຫຼວແລະເປັນເມືອກມີສີຊືດ, ເມື່ອຍ, ແລະ ນ້ຳໜັກຕົວຫຼຸດລົງ.

- ບາງຄົນອາດຈະບໍ່ສະແດງອາການຫຍັງໝົດ, ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມເຂົາເຈົ້າກໍ່ຍັງສາມາດແຜ່ເຊື້ອພຍາດໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້.
- ການເຈັບປ່ວຍຈະອອກອາການຄັ້ງແຮກ ລະຫວ່າງ 3–25 ມື້ (ສະເລ່ຍປະມານ 7–10 ມື້) ຫຼັງຈາກຄົນຜູ້ນັ້ນຕິດເຊື້ອແລ້ວ.
- ຄົນທີ່ສຸຂພາບດີສ່ວນຫຼາຍຈະເຊົາພາຍໃນ 4–6 ອາທິດ. ໃນບາງກໍລະນີ, ອາການຕ່າງໆອາດຈະເປັນຢູ່ດົນກວ່ານັ້ນ.

ຈະກວດຫາພຍາດນີ້ໄດ້ຢ່າງໃດແລະຈະປິ່ນປົວວິທີໃດ?

- Giardiasis ສາມາດກວດຫາໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງແມ່ນອນໂດຍການກວດອາຈີມ, ຊຶ່ງທ່ານໝໍຈະເປັນຜູ້ສັ່ງການກວດນີ້ໃຫ້. ໃຫ້ໄປຫາທ່ານໝໍຂອງທ່ານຖ້າຫາກວ່າມີອາການ.
- ເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຄົນຖ່າຍທ້ອງຕ້ອງໄດ້ດື່ມນໍ້າຫຼາຍໆເພື່ອຫຼີກເວັ້ນສະພາວະຮ່າງກາຍຂາດນໍ້າ.
- ຢາສັ່ງຂອງແພດ, ຮວມທັງຢາ metronidazole ແລະ tinidazole, ແມ່ນໃຊ້ສໍາລັບປິ່ນປົວພຍາດນີ້.

ຜູ້ທີ່ສ່ຽງຫຼາຍທີ່ສຸດ

ຜູ້ທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການຕິດພຍາດ giardiasis ຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນ:

- ຜູ້ທີ່ໃກ້ຊິດກັບເດັກນ້ອຍທີ່ມີເຊື້ອນີ້, ເຊັ່ນເດັກຄົນອື່ນໆ, ພໍ່ແມ່, ແລະພະນັກງານດູແລເດັກ
- ຜູ້ທີ່ດື່ມນໍ້າທີ່ມີເຊື້ອພຍາດ, ເຊັ່ນພວກເດີນປ່າ ແລະ ພວກນອນປ່າແຄ່ມປັ້ງ.

ຈະປ້ອງກັນໄດ້ຢ່າງໃດ?

ຈະປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຕິດເຊື້ອພຍາດ giardiasis ໄດ້ໂດຍ:

- ລ້າງມືໃຫ້ສະອາດທີ່ວຽກງານດີສເມີ ດ້ວຍສະບູແລະນໍ້າກ້ອກຫຼັງຈາກໃຊ້ຫ້ອງນໍ້າ, ຈັບບາຍສັດ, ປ່ຽນຜ້າອ້ອມ, ຢູ່ໃນສະພາວະຢ່າງອື່ນທີ່ໄດ້ຕ້ອງຊຸມສານອາຈີມ, ເຮັດວຽກໃນສວນ; ແລະກ່ອນປຸງແຕ່ງ ອາຫານ ແລະເຄື່ອງດື່ມ.
- ຢ່າດື່ມນໍ້າທີ່ບໍ່ທັນຜ່ານກັມມະວິທີ ຈາກຫ້ວຍ, ລໍາທານ, ໜອງ, ເຂື່ອນ ແລະຖັງເກັບນໍ້າ. ການດື່ມນໍ້າຈາກແຫຼ່ງນໍ້າເຫຼົ່ານີ້ ນຶ່ງນາທີ ຈະຂ້າພຍາດ giardia ແລະແມ່ທ້ອງຂົນດອື່ນ ດ້ວຍ. ຢາເມັດກັນນໍ້າອາດຈະຂ້າເຊື້ອພຍາດ giardia ໄດ້, ແຕ່ອາດຈະບໍ່ສາມາດຂ້າເຊື້ອ cryptosporidium ໄດ້. ເຄື່ອງຕ້ອງນໍ້າບາງຊົນດອາດຈະກັນເອົາແມ່ທ້ອງເຫຼົ່ານີ້ອອກໄດ້.
- ໃຫ້ຫຼີກເວັ້ນການດື່ມນໍ້າກ້ອກບໍ່ຕົ້ມແລະອາຫານບໍ່ສຸກເມື່ອເດີນທາງໄປປະເທດຊຶ່ງນໍ້າປະປາອາດບໍ່ປອດພິຍ.

ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນບໍ່ໃຫ້ giardiasis ແຜ່ຜາຍອອກໄປ:

- ໃຫ້ເອົາເດັກນ້ອຍທີ່ຖ່າຍທ້ອງໄວ້ເຮືອນ ບໍ່ໃຫ້ໄປ ໂຮງຮຽນອະນຸບານ, ສູນດູແລເດັກ, ກຸ່ມຫຼິ້ນ, ຫຼື ສະອາບນ້ຳ ຈົນກວ່າການຖ່າຍທ້ອງຈະເຊົາຫາຍຂາດ.

ຖ້າທ່ານເປັນໂຮກຖ່າຍທ້ອງ giardiasis, ໃນລະຫວ່າງທີ່ກຳລັງຕິດເຊື້ອຢູ່ນັ້ນ:

- ຢ່າປຸງແຕ່ງອາຫານຫຼືເຄື່ອງດື່ມໃຫ້ຄົນອື່ນ
- ຢ່າໃຊ້ສະອາບນ້ຳ
- ຢ່າໃຊ້ຜ້າບູບ່ອນ, ຜ້າເຊັດໂຕ ແລະ ໃຊ້ເຄື່ອງຕັກອາຫານກິນ ຮ່ວມກັບຄົນອື່ນ.

ຮາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ - Public Health Units in NSW (ຜແນກອະນາມັຍສາທາຣະນະ ໃນຮັດ NSW)

ຖ້າຕ້ອງການຮາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ ກະຣຸນາຕິດຕໍ່ທ່ານໝໍຂອງທ່ານ, ໜ່ວຍອະນາມັຍສາທາຣະນະ ທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ສູນອະນາມັຍຊຸມຊົນ - ໃຫ້ເບິ່ງພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ 'NSW Government' ທາງໜ້າຂອງປື້ມ ໂທຣະສັບ ຫົວຂາວ.

ເຂດໃນຕົວເມືອງ

Central Sydney	9515 3180
South Eastern Sydney	9382 8333
Northern Sydney	9477 9400
South Western Sydney	9828 5944
Western Sydney	9840 3603
Wentworth	4734 2022

ເຂດຊົນນະບົດ

Central Coast	4349 4845
Mid North Coast	6588 2750
Mid Western	6339 5548
Hunter	4924 6477
Illawarra	4255 2200
New England	6766 2288
Northern Rivers	6620 7500
Macquarie	6841 2216
Southern	4827 3428
Greater Murray	6021 4799
Far West	(08) 8080 1499

NSW Department of Health

73 Miller Street
North Sydney NSW 2059
Tel. (02) 9391 9000
Fax. (02) 9391 9101

TTY. (02) 9391 9900

NSW Health website
www.health.nsw.gov.au